

Doğa Fauna

Dr. Bülent Gözcüoğlu [turkiye.dogasi@tubitak.gov.tr]

Buzların Üzerindeki Devler Morslar

Morlar, Kuzey Kutbu'nun nazik ve kibar devleri olarak bilinir. Etçil ve iri olmalarına rağmen saldırgan değildirler. En dikkat çekici özellikleri uzunluğu 1 metreye varan köpek dişleridir. Hem erkek hem dişilerde bulunan bu üst köpek dişleri, erkek bireylerde daha uzun ve kalın olur. Morlar bu büyük dişlerini buzları kırmak ve buzlara tırmanmak için kullanır.

Bununla birlikte, grup içindeki hiyerarşiyi sağlamak ya da avcılarına karşı kendilerini savunmak için de üst köpek dişlerini kullanabilirler.

Morlar 180 metre kadar derine dalıp 25 dakika kadar su altında kalabilirler. Su altındaki karanlık bölgelerde besin bulmak için iri bıyıklarını kullanırlar.

Morslar,
Kuzey Kutup Dairesi içinde ve çevresindeki yerlerde bulunurlar.
40 yıla kadar yaşayabilirler.

Genel olarak istiridye gibi çift kabuklular başlıca besinlerini oluşturur.
Bununla birlikte, karides, yengeç, ahtapot, denizhiyari, yavaş hareket eden balıklar
ve çok nadir olarak da diğer fokları yiyerek beslenirler.
Böyle iri bir hayvanın küçük canlılarla beslenmesi ilginç görünebilir.
Oysa morslar çok sayıda küçük hayvanı avladıklarından
besin ihtiyaçlarını karşılayabiliyorlar.

Morslarda,
erkek bireyler ortalama 3,2 metre
uzunluğunda olup
1200-1500 kilogram ağırlığa kadar çıkabilirken
dişiler 2,7 metre
ve yaklaşık 600-850 kilogram olur.

Morsun üç tane alt türü vardır. Atlantik morsu (*Odobenus rosmarus rosmarus*), Kanada'nın Kuzey Kutbu sınırları içinde yer alan doğu kısımları ve Grönland çevresinde bulunur. Pasifik morsu (*Odobenus rosmarus divergens*) Bering Denizi ve Arktik Okyanusu'nda, Laptev morsu (*Odobenus rosmarus laptevi*) ise Sibirya'nın kuzeyi ve Laptev Denizi'nde bulunur.

Morsları tehdit eden en büyük etkenler iklim değişikliği ve insanlar tarafından avlanmaları. Bunlara ek olarak, morsların avladığı canlıların insanlar tarafından da tüketilmesi ve artan gemi trafiği diğer tehdit unsurları olarak öne çıkıyor.